

Mitt liv som Ängbypojke

Fragment och episoder
från uppväxt i Södra Ängby
på 1960-talet

Bengt Toresson

Ängbypojske

DET VAR SEXTIOTAL och jag var en Ängbypojske.

Sverige var ett framtidsland och alla kurvor pekade uppåt.

Jag blev en Ängbypojske år 1961. Min familj flyttade då till Södra Ängby, villastaden väster om Stockholm.

Jag var fem år och skulle snart fylla sex.

1961 var det år då Regalskeppet Vasa lyftes upp ur Stockholms ström.

Det var året då Kennedy blev USA:s president och Gagarin blev första människan i rymden. Och året då Hylands Hörna hade premiär i Sverige.

Vi flyttade till ett vitt, fyrkantigt funkishus i Södra Ängby. En grannfamilj kom och bjöd på flyttgröt, någon dag efter det att vi flyttat in.

Det gjordes inga stora renoveringar vid vår inflyttning. Ingen ombyggnad av köket. Man bytte kanske inte ut kök så ofta då, på sextiotalet. Det fanns ju ett kök i huset, så varför byta ut det?

Men det lilla rummet bredvid köket hade sällsamt nog svart tak och gula väggar. Kanske hade en son i den avflyttade familjen varit AIK-supporter? Min far målade om det rummet, helt i vitt.

Det rum på övervåningen, som min bror och jag fick dela, hade mörkblått tak. Vi behöll färgen där. Och klistrade upp guldstjärnor i taket. Så fick jag och min bror sova under en glittrande stjärnhimmel i Ängby.

Södra Ängby blev en alldeles ny värld för mig. Efter

flytt från ett höghus i Högdalens centrum, söder om stan.

Villorna i Södra Ängby byggdes i slutet av 1930-talet. Inspiration kom från Stockholmsutställningen 1930. Då funktionalismen, funkisen, lanserades och slog igenom.

Södra Ängby utgör Europas största samling av genuina funkishus. 500 fyrkantiga, vita lådor. Till det yttre snarlika, men alla ändå individuellt olika. Många ritades av arkitekten Edvin Engström. Även vårt hus, som var byggt 1939.

Flera olika byggmästare var verksamma i byggandet av området. Bröderna John och Einar Mattsson, som senare blev storbyggmästare, inledde båda sina verksamheter här.

Vägarna i Södra Ängby är uppkallade efter kända svenska konstnärer. Huset, där jag växte upp som Ängbypojke, var beläget på Ehrenstrahlsvägen.

David Klöker Ehrenstrahl var en tysk-svensk konstnär, huvudsakligen porträttmålare. Verksam på 1600-talet. Hans målningar kan beskådas på Drottningholms Slott och i Storkyrkan och han har utfört den stora takmålningen i Riddarhuset. Han målade också porträtt av de kungliga hästarna.

Bland kända personer som genom åren har bott i Södra Ängby återfinns man författarna Eyvind Johnson (Ehrenstrahlsvägen), Alf Henrikson (Hasselbergsvägen) och Barbro Lindgren (Martinvägen). Och tonsättaren Lars-Erik Larsson har också bott i området (på Hasselbergsvägen).

Den ryktbare politikern Karl Kilbom har även han bott i Södra Ängby (på Höckertsvägen). Kilboms fru Märta var under flera år skolsköterska i Södra Ängby skola.

På sextioalet var bilhandlaren S en uppmärksam Ängbybo. Popbandet Hep Stars spelade på barnkalas hemma hos bilhandlaren.

Och nu var det alltså sextiotial. Jag var en nyinflyttad Ängbypojke. Sverige var ett framtidsland och alla kurvor pekade uppåt.

Så även för min familj. När vi flyttade in var min far rektorsassistent (det som senare kom att kallas studie-rektor benämndes så på sextiotalet). Men min far blev snart befordrad till rektor.

Grundskolerektorerna i Stockholm på sextiotalet var i allmänhet imposanta äldre herrar i kostym. Min far blev Stockholms yngste rektor. Men klädd i kostym förstås.

Vårt hus i Ängby hade trädgård med äppelträd, hallon- och vinbärsbuskar. Huset hade sex rum i två våningar. Plus källare med garage, hobbyrum, pannrum med gaspanna, tvättstuga och bastu.

Det var sextiotial och jag var en Ängbypojke.

Sverige var ett framtidsland och alla kurvor pekade uppåt.